

Вяра

10.11 по еретическия, †28 октомври по православния календар - Св. великомъченица Параскева. Свв. мъченици Терентий, Неонила и седемте им деца. Св. свещеномъченик Кириак Йерусалимски

Страдание на света великомъченица Параскева (III в.)

Света великомъченица Параскева. Фрагмент от стара кипърска икона

По времето, когато нечестивият цар Диоклетиан повдигнал гонение срещу християните, в град Икония живеела една благородна и красива девица на име Параскева. Родителите и християни, като възпитали и научили дъщеря си да пази святата вяра и заповедите Господни, отишли при Господа. Те

оставили на блажената си дъщеря голямо наследство. Като достигнала пълнолетие, девицата Параскева започнала да подражава на вярата и на делата на своите родители. Тя започнала да изразходва имуществото си не за украсяване на своята цъфтяща красота и младост и не за разкошен живот, а за обличане на голите, за изхранване на гладуващите, за подслон на странниците. Параскева не обръщала никакво внимание на младежите, които се опитвали да се сгодят за нея; тя скоро станала невеста на Единия безсмъртен Жених, Единородния Син Божий, за Когото и живеела в святост и правда. Тя изповядвала непрестанно, всеки ден, Неговото Пресвято Име пред хората, като с това ги водела до познание на истината.

Някои от хората повярвали в нашия Господ Иисус Христос, а други, невярващите, злословели светицата. А Параскева смело проповядвала пред тях словото Божие и изобличавала суетата на бездушните идоли. Като не желаели да слушат от нея такива изобличения, невярващите граждани я хванали и започнали да я бият, а после я хвърлили в тъмницата.

В това време в Икония дошъл някакъв военачалник, изпратен в тази страна от император Диоклетиан, с цел да погуби всички християни. Гражданите дошли при него и му казали:

- Светлейши военачалнико, в този град има една девица, която вярва в Разпнатия Христос и Го проповядва; тя се занимава с магьосничество и вече е отвърнала немалко хора с чародейството си от принасянето на жертви на нашите богове. Тя не престава да произнася хули срещу изображенията на нашите богове и на царя. Като чухме царската заповед, че всички, които не се покланят на боговете, трябва да бъдат наказани, ние хванахме тази девица и я държим в тъмницата.

Като изслушал това, военачалникът заповядал да изправят

светата девица пред него на съд. Когато тя отивала към съдилището, Светият Дух я осенил и лицето ѝ станало светло, така че всички, които я гледали, се удивлявали и казвали:

- Погледни! Тя ни най-малко не е угнетена от печал, лицето и даже като че ли сияе.

Когато застанала пред съдиите, военачалникът я погледнал и като се удивил от красотата и благородството на лицето и, казал на застаналите пред него:

- Напразно наклеветихте тази най-прекрасна девица; нима е възможно да се погуби такава слънцесияйна красота?

И той ѝ казал:

- Девойко, кажи ни името си!

Света Параскева отговорила:

- Аз съм християнка, рабиня Христова.

Военачалникът казал:

- Съзерцаването на красотата на твоето лице ме прави кротък, но думите, излизащи от устата ти, ме възмушават до дъното на душата ми; не желая да слушам такива думи!

Светицата отговорила:

- Всеки управник, който извършва справедлив съд, се радва, когато чуе правдата, а ти, като изслуша казаната от мене истина, се прогневи.

На това мъчителят казал:

- Гневя се, защото не получих отговор от теб; попитах те за името ти, а ти не ми го каза.

Светицата отговорила:

- Преди всичко трябваше да ти кажа името си във вечния живот, а след това как се казвам във временния. И така, казах ти, че във вечния живот името ми е християнка, Христова рабиня, а във временния живот съм наречена от родителите си Параскева, тъй като съм се родила в деня „Параскеви“ (което на гръцки език означава петък).

- Родителите ми - продължила светицата - винаги са почитали шестия ден, който е ден на доброволните и животворящи страдания на нашия Господ Иисус Христос с пост, молитви и милостини. Те правели така в чест на Христа, вярвайки, че заради любовта Си към човешкия род в този ден Той е пролял кръвта Си и е положил за нас живота Си на кръста. И Бог им дарил плода на честното им съпружество - мен, недостойната Негова рабиня, именно в този ден, който те добродетелно почитали, припомняйки си страданията на своя Владика. Те имали благоразумието да ми дадат това име, с което се нарича този ден и ето, от деня Параскеви (петък) и аз се именувам Параскева; аз съм съучастница на страданията Христови.

Военачалникът казал:

- Престани да говориш тези безумни думи и принеси жертва на нашите богове; тогава ще те взема за жена и ти ще станеш притежателка на голямо богатство и на земята мнозина ще те величаят.

На това света Параскева отговорила:

- Аз имам Жених на небето - Иисус Христос, и нямам нужда от друг мъж.

Тогава военачалникът казал:

- Ще помилвам красотата ти и ще пощадя младостта ти.

- Не щади временната красота - рекла светицата, - сега тя цъфти, а на сутринта ще повехне; по-добре помилвай себе си, защото те очаква вечно мъчение.

След това военачалникът се разгневил и заповядал да раздерат дрехите ѝ и да я бият със сурови жили. Докато биели светицата, тя не издала нито един звук, но като мълчала с уста, в сърцето си викала към Христа, измолвайки от Него помощ в мъченията. А военачалникът, като щадял все още красотата ѝ (нали той бил поразен и се съблазнил от нейната красотата), заповядал да престанат да я бият и започнал кротко да ѝ говори:

- Девойко! Пощади младостта си, не погубвай най-прекрасните си години! Принеси жертва на боговете и ще бъдеш жива и ще се удостоиш с още по-голяма почит от нас.

На това тя не му отговорила нищо. Тогава военачалникът, като се разгневил, казал:

- На мен ли не отговаряш, зло християнско изчадие?

В отговор на това светицата се изплюла в лицето му. След това мъчителят, като освирепял страшно, заповядал да я окачат на едно дърво за мъчения и безпощадно да стържат ребрата ѝ с железни нокти и да разтриват с власеница раните ѝ; по този начин плътта ѝ била разкъсана до костите.

Управникът, като мислел, че мъченицата скоро ще умре, тъй като тя вече едва дишала, я снел от дървото и я хвърлил в тъмница. Докато лежала там едва жива и вече безгласна от жестоките рани, в полунощ ѝ се явил ангел; раменете и гърдите му били препасани кръстообразно със златен пояс, а в ръцете си държал оръдията на Христовите страдания: кръст, трънен венец, копие, тръст и гъба. Ангелът ѝ рекъл:

- Девице, съучастница на Христовите страсти, стани!

Изпратен съм да те посетя; за утеха в страданията ти донесох оръдията на страданията на нашия Господ. Погледни към честните оръдия: кръста и трънения венец на нетленния Жених; погледни към копието, проболо животворящите ребра, към тръстта, написала опрощаването на греховете на целия свят и към гъбата, която изтри Адамовия грях. И така, стани! Христос Господ те изцерява!

И ето, мъченицата станала като че ли от сън, а явилият се ангел, като пристъпил, изтъркал с гъба всички рани на светата мъченица и цялото ѝ тяло станало здраво и силно, а красотата на лицето ѝ станала още по-поразителна. Тя с благоговение целунала оръдията на Христовите страсти и прославила Бога. А небесният жител станал невидим. С настъпването на утрото тъмничните стражи дошли и заварили Параскева здрава и стояща на молитва. По тялото ѝ нямало нито една рана. Като се изплашили, те възвестили за това на военачалника. А той заповядал да я доведат при него и като я видял здрава, се удивил; не очаквал, че тя ще остане жива след нанесените ѝ ужасни рани. Като се удивил отново от необикновената ѝ красота, той ѝ казал:

- Параскево, виждаш как нашите богове пощадиха красотата ти и те запазиха, като ти даруваха живот.

На това светицата казала:

- О, военачалнико, покажи ми тези, които ми дариха живот!

Военачалникът я изпратил в храма на своите богове, за да види тяхните идоли. С нея тръгнали също идолските жреци и множество народ. Всички те мислели, че Параскева желае да се поклони на техните богове. Когато влезли в храма, в който имало множество идоли, Параскева мислено се помолила на Единия Истинен, пребиваваш във висините Бог, и като хванала идола на Аполон за крака, казала:

- Казвам на теб, бездушния и на всички тленни идоли, които се намират тук заедно с теб: така ви заповядва моят Господ Иисус Христос - паднете всички вие на земята и се превърнете в прах.

И ето, по думата на светицата, всички идоли паднали и се разрушили. Тогава всички избягали от идолския храм и започнали да викат:

- Велик е християнският Бог!

Нечестивите жреци, като видели разрушаването и гибелта на своите идоли, отишли при военачалника и плачейки, му казали:

- Военачалнико! Казахме ти - умъртви тази магьосница, тъй като тя съблазнява нашия град, а ти не ни послуша и ето, сега тя със своята магия разруши всички наши богове.

Като се изпълнил с ярост, военачалникът започнал с гняв да разпитва света Параскева:

- С какви магии направи това?

Светицата отвърнала:

- Влязох в храма на вашите богове с името на нашия Господ Иисус Христос на уста и се помолих на моя Господ така: яви ми се, Спасителю мой, Ти, Който ми дари живот. И ето, Самият Господ мой и Бог мой ми се яви, а твоите богове, веднага щом Го видяха, се разтрепераха от страх и като паднаха на земята, се разбиха, като с това показаха, че щом не могат да помогнат на себе си, не биха могли да помогнат и на другите!

Тогава военачалникът заповядал отново да окачат Параскева на дървото и да опалват ребрата ѝ със свещи. Провесена и опалвана с огън, светицата въздъхнала към Бога и казала:

- Господи и Боже мой, Създателю и Промислителю на цялата твар! Ти разхлади горещата пещ за тримата момци, избави от огъня първомъченица Текла, спаси и мен, недостойната, от ръцете на тези мъчители.

И внезапно се явил ангел, докоснал свещите и пламнал твърде силен огън, който изтребил множество беззаконници.

А народът викал:

- Велик е християнският Бог!

И тогава множество народ повярвал в Христа; а военачалникът, като забелязал вълнението сред хората, се побоял да не би народът да възстане срещу него и бързо заповядал да посекат светицата с меч. Когато главата ѝ била отсечена, някои чули глас от небето, който казвал:

- Радвайте се, праведници, защото се венчава мъченица Параскева!

Християните с благоговение погребали тялото на светицата в дома ѝ. Така, като завършила подвига на мъченичеството, прекрасната девица отишла при своя Жених и влязла с мъдрите девици в чертога Христов, носейки кръв вместо елей.

На другия ден сутринта беззаконният началник излязъл на лов, но конят му внезапно подлудял и го хвърлил в оврага. При падането военачалникът се ударил лошо и така злощастно изпуснал окаяната си душа.

А святата и чиста душа на великомъченица Параскева отишла при Господа и от честните ѝ мощи се подавали много изцеления на боледуващите за слава на нашия Господ Иисус Христос, на Когото заедно с Отца и Светия Дух да бъде чест и поклонение во веки, Амин.

Тропарь великомученицы Параскевы Пятницы

глас 4

Премудрая и всехвальная Христова мученица Параскева,/ мужескую крепость приимши,/ женскую же немощь отвергши,/ диавола победы и мучителя посрами,/ вопиющи и глаголющи:/ приидите, тело мое мечем ссецыте и огнем сожгите,/ аз бо, радуящийся, иду ко Христу, Жениху моему. / Тоя молитвами, Христе Боже,/ спаси души наша.

(Премъдрата и всехвална Христова мъченица Параскева, приела мъжка сила и отхвърлила женската слабост, победи дявола и посрами мъчителя, зовяща: елате, посечете тялото ми с меч и го изгорете в огън: с радост ще отида при Христа, моя Жених; по нейните молитви, Христе, Боже наш, спаси душите ни.)

Ин тропарь святой великомученицы Параскевы

глас 8

Иже веруя и мужеством душевным, тезоименитне,/ диавола посрамила еси/ и мучительское прещение и раны доблественне победила еси,/ мученице Параскево, вопия:/ мечем сосецайте и огнем сожизайте тело мое,/ яко да, радуюся, прииду Жениху моему Христу Богу. / Егоже моли спастися душам нашим.

Кондак великомученицы Параскевы Пятницы

глас 3

Всесвятое и непорочное мучение принеши,/ яко вено пречестное, безсмертному Жениху Христу,/ Ангельское ликостояние возвеселила еси/ и победила еси демонския козни. / Сего ради ты честно верою чтим,/ мученице Параскево многострадальная.

(Принесла всесвято и непорочно мъчение като пречестно

вино на безсмъртния Жених Христа, с ангелските ликове си се възвеселила и си победила демонските козни. Затова с вяра честно те почитаме, мъченице многострадална Параскево.)

Молитва святой великомученице Параскеве, нареченной Пятница

Святая невесто Христова, многострадальная мученице Параскево! Вемы, яко от юности твоя ты всею душею твоею и всем сердцем твоим возлюбила еси Царя Славы, Христа Спасителя, и Ему единому уневестилася еси, раздавши имения твоя неимущим и бедным. Ты силою благочестия твоего, твоим целомудрием и праведностию, яко лучами солнечными, просияла еси, живши свято среди неверных и безбоязненно проповедавши им Христа Бога. Ты, от дней юности твоя, наученная твоими родителями, всегда благоговейно чествовала дни искупительных страстей Господа нашего Иисуса Христа, Егоже ради и сама добровольно пострадала еси. Ты, десницею Ангела Божия от неисцельных ран дивно исцеленная и восприявшая неизреченную светлость, изумила еси неверных мучителей. Ты, именем Господа нашего Иисуса Христа и силою молитвы твоею в капище языческом всех идолов долу повергши, в прах сокрушила еси я. Ты, опаляемая свещами, единою молитвою твоею ко Всесильному Господу угасила еси огонь естественный, и тем же пламенем, чудесне возжженным чрез Ангела Божия, попаливши неистовых беззаконников, мног народ привела еси к познанию истинного Бога. Ты, во славу Господа приявши мечное главы твоя усечение от мучителей, доблественно скончала еси страдальческий твой подвиг, возшедши душею твоею на Небеса, в чертог вожделенного твоего Жениха Христа Царя Славы, радостно сретшаго тя сим небесным гласом: «Радуйтесь, праведнии, яко мученица Параскева увенчася!» Темже и мы днесь приветствуем тя, многострадальная, и,

взирающе на святую твою икону, с умилением вопием ти: всечестная Параскево! Вемы, яко велие имаши дерзновение ко Господу: умоли убо Его, Человеколюбца, и о нас предстоящих и молящихся ти. Да подаст Он и нам, якоже тебе, терпение и благодушие в бедах и скорбных обстояниях; да дарует Он, ходатайством твоим и заступлением, радостное, благоденственное и мирное житие, здравие же и спасение, и во всем благое поспешение возлюбленному нашему отечеству да ниспослет святое Свое благословение и мир, и всем православным христианом да подаст твоими святыми молитвами утверждение в вере, благочестии и святости, преспеяние же в христианской любви и всякой добродетели; да очистит нас грешных от всякия скверны и порока; да оградит нас святыми Своими ангелами, да заступит, сохранит и помилует всех святою Своею благодатию и соделает наследниками и причастниками Небеснаго Своего Царствия. И тако улучивше спасение твоими святыми молитвами, предстательством и заступлением, всеславная невесто Христова Параскево, прославим все пречестное и великолепое имя дивнаго во святых Своих истиннаго Бога, Отца, и Сына, и Святаго Духа, всегда, ныне и присно, и во веки веков. Аминь.

В помет на светите мъченици Терентий и Неонила

(† ок. 249-250 гг.)

Блаженият Терентий, благочестив христианин, се съчетал в законен брак с единовърната Неонила и от този брак им се родили седем деца: Савил, Фот, Теодул, Иеракс, Нит, Вил и Евникия, които те възпитали в благочестие. Когато децата заедно с родителите си били хванати от нечестивите и изправени пред беззаконния съд, те ясно изповядали Христа и похулили идолите. Заради това те били окачени и измъчвани

със стъргане, при което поливали раните им със силен оцет и ги обгаряли с огън. А светиите се молели с усърдие и се утешавали един друг. Бог не презрял моленията им и им изпратил Свои свети ангели, които ги освободили от оковите и подали изцеление на раните им. Като видели светиите внезапно освободени от оковите и изцелени от раните, нечестивите се ужасили. След това светиите били хвърлени на зверовете, за да бъдат разкъсани, но не претърпели никакво зло, тъй като по Божия заповед зверовете били кротки като овце. Тогава те били хвърлени в котел с врящ катран, но в същия миг огънят угаснал и котелът се охладил, а катранът заприличал на прохладна вода. Като видели, че мъченията не нанасяли никаква вреда на светиите, злочестивите мъчители отсекли главите им с меч. (Светците приели мъченическа смърт по време на царуването на Деций (249-251 г.).

Тропарь мучеников Терентия и Неонилы и чад их

глас 4

Мученицы Твои, Господи,/ во страданиях своих венцы
прияша нетленные от Тебе, Бога нашего:/ имуще бо крепость
Твою,/ мучителей низложиша,/ сокрушиша и демонов
немощныя дерзости,/ тех молитвами// спаси души наша.

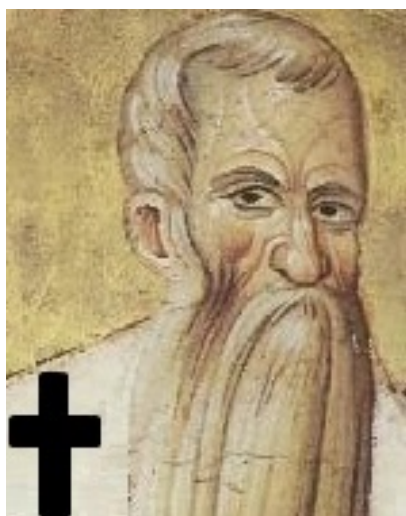
Кондак мучеников Терентия и Неонилы и чад их

глас 4

Мученическая честная память прииде днесь,/ веселящи
всяческая,/ Терентия премудраго и подружии его,/ тепле убо
стецемся,/ да приемем исцеление,/ сии бо благодать приемше
от Духа Святаго// исцеляти недуги и болезни душ наших.

В памет на свети свещеномъченик

Кириак, патриарх Иерусалимски († 363 г.)

Свети Кириак, който повярвал в Христа и се кръстил след намирането на честния и животворящ Кръст, бил Иерусалимски епископ. Той доживял до царуването на Юлиан Отстъпник, който по време на похода срещу персите пристигнал в Йерусалим и повикал свети Кириак на съд; принуждавал го да принесе жертва на идолите но светецът решително

отказал да направи това. Тогава императорът заповядал да отсекал дясната му ръка:

- Много послания си написал с тази ръка - казал той - и мнозина си отклонил от почитането на боговете.

После наредил да излеят разтопено олово в устата на светеца и да го положат на нажежено медно ложе.

Майката на светеца, Анна, която дошла на мястото на мъченията, била уловена, повесена за косите и стъргана с желязо. След мъченическата ѝ кончина загинал и свети Кириак - хвърлили го в кипящ котел и го прободили с копие.

Тропарь священномученику Кириаку, архиепископу Иерусалимскому

глас 4

И нра́вом прича́стник,/ и престо́лом наме́стник апо́столом
быв,/ де́яние обрёл еси́, Богодухнове́нне,/ в ви́дения восхо́д,/
сего́ ра́ди сло́во и́стины исправля́я,/ и ве́ры ра́ди пострада́л еси́
да́же до кро́ве,/ священномучени́че Кириа́че,/ моли́ Христа́
Бо́га// спасти́ся душа́м на́шим.

Ин тропарь священномученику Кириаку, архиепископу Иерусалимскому

глас 4

Бла́гости научи́вся, и трезвѣяся во всѣх,/ благо́ю со́вестию
священнолѣпно обѣлкса,/ почѣрпл еси́ от сосу́да избра́ннаго
неизрече́нная/ и, ве́ру соблю́д, ра́вное течѣ́ние соверши́л еси́,/
священномучениче Кириа́че,/ моли́ Христа́ Бо́га// спастися
душам на́шим.

Кондак священномученику Кириаку, архиепископу Иерусалимскому

глас 4

Во святите́лех благоче́стно пожѣв,/ и мучѣ́ния путь проше́д,/
и́дольския угаси́л еси́ же́ртвы,/ и побѣ́рник быв тво́ему ста́ду,
богомудре. / Те́мже ты почита́юще та́йно вопи́ем ти:/ от бед
изба́ви ны прѣ́сно тво́ими мо́льбами,// о́тче наш Кириа́че.

ЧЕТИ-МИНУТЫ

{{_LINK1_}}